

PROFIL UMANIST

SUBIECTUL I (24 de puncte)

Studiază sursele și realizează sarcinile propuse.

SURSA A.

„Epoca împăraților militari (235-284), cu regulile ei neclare privind succesiunea și schimbările rapide de conducători și uzurpatori a fost extrem de agitată. Perioadă foarte turbulentă de 50 de ani, în care au condus împărați militari, poartă numele de „*criza secolului al III-lea*”. 26 de împărați și 40 de uzurpatori au fost încoronați și asasinați. Numeroși împărați erau ofițeri de origine iliro-panonică[...] Frecvent apăreau mai mulți pretendenți la tron și imperiul intra din nou în criză. Roma a intrat în defensivă, întrucât, începând cu secolul al III-lea, triburi germanice, în special goții amenințau imperiul dinspre vest.”

(Marea istorie ilustrată a lumii, vol. 2)

SURSA B.

„Mai târziu, absența de la Roma a împăraților a devenit și mai frecventă și nu-i mai găseai decât la frontieră, în orașele de garnizoană. Erau adevărați soldați: trupele militare își alegeau împărații, tot ei îi răsturnau și chiar îi asasinau. Mulți dintre acești împărați nu erau romani, ci străini, deoarece legiunile nu mai erau formate decât din foarte puțini romani. [...] Prin urmare, acești soldați străini, cantonați în cele patru colțuri ale imensului imperiu, îl alegeau „împărat” pe șeful lor preferat, alegere, care, evident, provoca rivalități permanente între cei aleși, terminându-se, de cele mai multe ori, prin asasinare.”

(E.H. Gombrich, *Istoria lumii*)

Nr.	Item	Punctaj	
1	Explică, cu trimitere la surse, termenul <i>imperiu</i> . <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2	Identifică în surse două forme de manifestare ale <i>crizei politico-militare din Imperiul Roman în secolul al III-lea</i> . <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
3	Explică, în baza sursei A și a cunoștințelor obținute anterior, de ce <i>Roma a intrat în defensivă în secolul al III-lea</i> . <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4	Compară opiniile autorilor cu privire la statutul puterii imperiale romane în perioada <i>crizei secolului al III-lea</i> . Argumentează răspunsul cu trimitere la surse. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
5	Exprimă-ți argumentat opinia cu privire la rolul „ <i>crizei secolului al III-lea</i> ” în destinul istoric al Imperiului Roman. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7

SUBIECTUL al II-lea (22 de puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

„[...] Președintele F.D.Roosevelt anunță începutul realizării *Noului Curs* pentru a depăși criza economică și socială. Esența lui constă în redistribuirea averii de la bogați la săraci, amplificarea reglementării economiei de către stat și mărirea considerabilă a cheltuielilor bugetare. De către Congres au fost create opt structuri noi care aveau ca scop lupta cu criza. Ele acordau credite fermierilor, organizau lucrări sociale, asigurau depozitele bancare contra riscurilor etc.

În acest context, ritmurile recesiunii economice din SUA s-au redus considerabil și în 1933 constituie 2,1 la sută. Marea Depresiune a reușit să fie depășită numai la sfârșitul anilor 1930. În anul 1939 volumul producției industriale în SUA crește cu 50 la sută, PIB-ul crește cu 7,9 la sută, nivelul șomajului scade până la 17,2 la sută. Spre sfârșitul anilor '30 ai sec. XX, Marea Depresiune este depășită în toată lumea.”

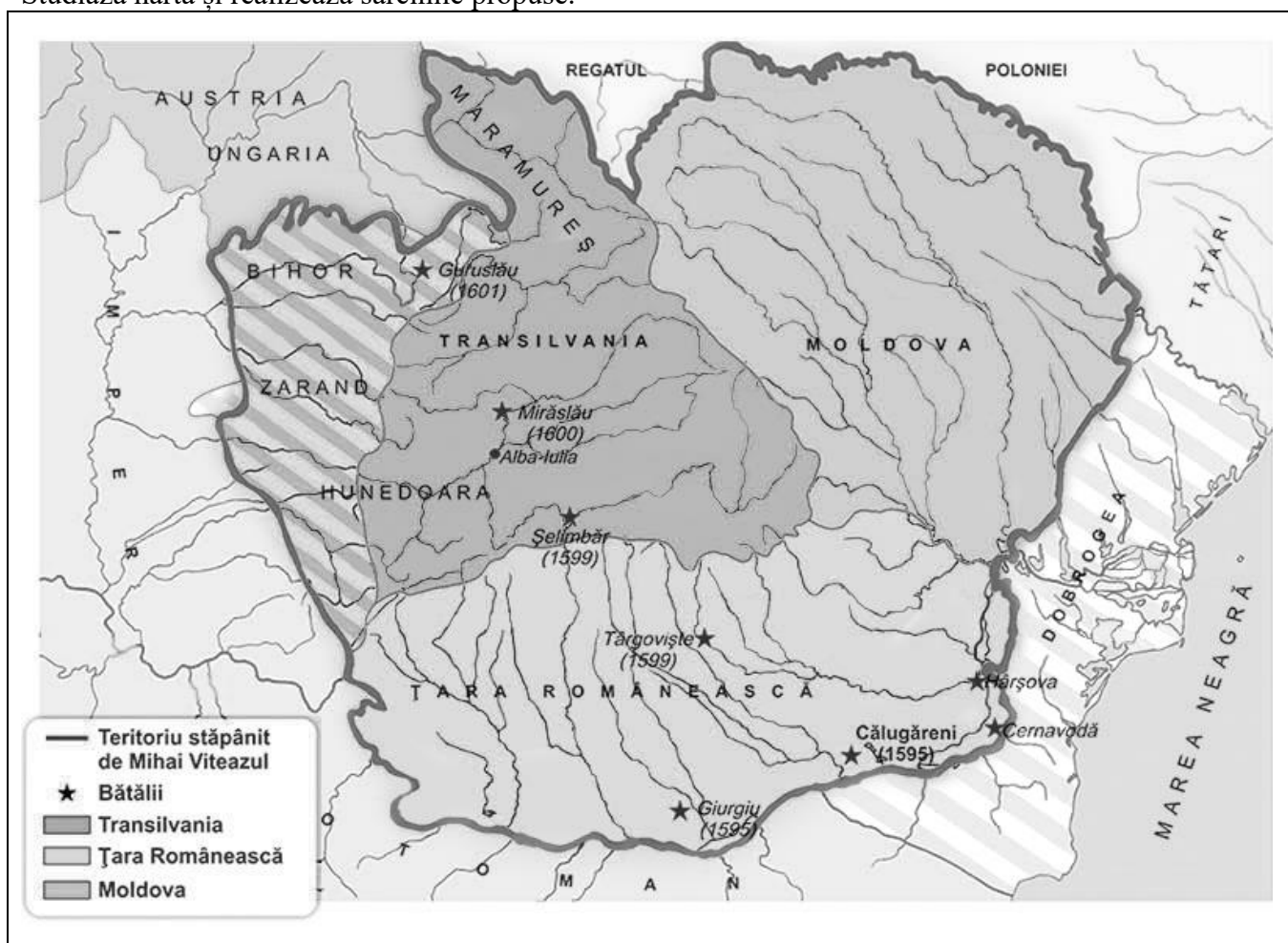
(Angela Cușnir, *Din istoria crizelor economice: Marea Depresiune, în „Akademos”, nr. 3(14), octombrie 2009*)

Nr.	Item	Punctaj	
1	Identifică în sursă două acțiuni întreprinse de <i>administrația SUA pentru a depăși criza economică și socială</i> . <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
2	Explică esența <i>Noului Curs</i> anunțat de președintele F.D.Roosevelt. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
3	Determină opinia autorului cu referire la eficiența realizării <i>Noului Curs</i> . Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4	Formulează o cauză care a determinat adoptarea programei <i>Noul Curs</i> de către administrația președintelui F.D.Roosevelt. Argumentează răspunsul cu trimitere la un fapt istoric. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7

5	Apreciază rolul lui F.D. Roosevelt în istorie. Argumentează răspunsul.	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

SUBIECTUL al III-lea (19 puncte)

Studiază harta și realizează sarcinile propuse.

Nr.	Item	Punctaj	
1	<p data-bbox="225 197 1297 300">Identifică pe hartă un eveniment istoric, care confirmă războiul antiotoman de sub conducerea lui Mihai Viteazul. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.</p> <hr data-bbox="225 344 1297 347"/> <hr data-bbox="225 400 1297 403"/> <hr data-bbox="225 454 1297 456"/> <hr data-bbox="225 510 1297 512"/> <hr data-bbox="225 566 1297 568"/> <hr data-bbox="225 620 1297 622"/> <hr data-bbox="225 676 1297 678"/> <hr data-bbox="225 732 1297 734"/> <hr data-bbox="225 788 1297 790"/> <hr data-bbox="225 844 1297 846"/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
2	<p data-bbox="225 835 1297 938">Determină un proces istoric pentru care harta dată poate servi ca sursă de informare. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.</p> <hr data-bbox="225 983 1297 985"/> <hr data-bbox="225 1039 1297 1041"/> <hr data-bbox="225 1093 1297 1095"/> <hr data-bbox="225 1149 1297 1151"/> <hr data-bbox="225 1205 1297 1207"/> <hr data-bbox="225 1258 1297 1261"/> <hr data-bbox="225 1314 1297 1317"/> <hr data-bbox="225 1370 1297 1373"/> <hr data-bbox="225 1426 1297 1429"/> <hr data-bbox="225 1482 1297 1485"/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
3	<p data-bbox="225 1473 1297 1543">Formulează, în baza hărții și a cunoștințelor obținute anterior, o concluzie cu referire la rolul Țărilor Române în lupta antiotomană.</p> <hr data-bbox="225 1588 1297 1590"/> <hr data-bbox="225 1644 1297 1646"/> <hr data-bbox="225 1697 1297 1700"/> <hr data-bbox="225 1753 1297 1756"/> <hr data-bbox="225 1809 1297 1812"/> <hr data-bbox="225 1865 1297 1868"/> <hr data-bbox="225 1919 1297 1921"/> <hr data-bbox="225 1975 1297 1977"/> <hr data-bbox="225 2031 1297 2033"/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

SUBIECTUL al IV-lea (35 de puncte)

Studiază sursele A-C.

SURSA A.

„La începutul secolului al XVIII-lea, după defecțiunea lui Dimitrie Cantemir în Moldova, în 1711, și înlăturarea ultimului domn pământean, Ștefan Cantacuzino (1714-1716), în Țara Românească, Imperiul Otoman hotărăște introducerea unui nou regim politic. Timp de mai bine de o sută de ani cele două țări române sunt guvernate de prinți recrutați în mare parte din influențele familiei constantinopolitane fanariote.

Asociați la conducerea Imperiului Otoman, fanarioții devin instrumentele prin care puterea suzerană controlează Țara Românească și Moldova, fără ca formal să fie abolită autonomia lor internă.”

(Pompiliu Teodor, *Secolul luminilor în țările române*, în „Istoria României” (colectiv de autori), 1989)

SURSA B.

„Secolul fanariot (1711/1716 - 1821) poate fi definit ca unul al reformelor: toate domeniile vieții sociale – finanțe, agricultură, justiție, administrație și cultură – au suferit un proces de largă reorganizare, care a dus la fondarea societății românești moderne. Pentru a satisface cererile Porții și pentru a ușura criza fiscală și demografică, Constantin Mavrocordat a încercat să reorganizeze sistemul fiscal. [...] Reforma fiscală a mai adus cu sine și alte schimbări - [...] abolirea șerbiei, decretată în secolul al XVIII-lea atât în Moldova, cât și în Țara Românească. [...] Reformele s-au extins, de asemenea, și în domeniile administrativ și juridic [...] pentru a întări puterea principelui și pentru a elimina competențele judiciare locale.

Prin efortul lor de a elimina elementele perimate ale feudalismului și de a promova modernizarea principalelor structuri ale societăților moldoveană și valahă, principii fanarioți au adoptat o politică de absolutism lămurat, [...] au modernizat societatea Moldovei și a Valahiei prin dezvoltarea mecanismului de exploatare feudală în folosul Porții.”

(Ionuț Costea, *Țările Române în secolul al XVIII-lea* //Istoria României. Compendiu (coord. Ioan-Aurel Pop; Ioan Bolovan)

SURSA C.

„Pentru Țările Române regimul fanariot, care a durat peste un secol, a însemnat ruină economică, decădere pe plan politic. Acest lucru a fost posibil mai ales prin desființarea armatei, ceea ce înseamnă că problema apărării Țărilor Române revenea Imperiului Otoman. Față de trecut o asemenea măsură anula rolul strategic militar și politic al românilor [...], având o urmare gravă: înrăutățirea regimului juridic.

Regimul fanariot a fost un regim de jaf. Fiecare fanariot care ajungea pe tronul unui principat căuta să strângă în scurt timp o avere cât mai mare, pentru că înlocuirea lui putea sosi oricând.”

(Ioșif Constantin Drăgan, *Istoria românilor*)

Utilizează sursele și cunoștințele obținute anterior pentru a redacta, în o pagină, un eseu la tema: **Principatele Române în perioada regimului fanariot – între declin și modernizare.**

În textul tău:	Punctaj	
formulează argumente relevante (cel puțin trei), corecte din punct de vedere științific, pentru a-ți susține opinia referitoare la tema propusă;	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
formulează relații de cauză-efect (cel puțin două);	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
integrează critic informațiile din sursele propuse;	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
plasează în timp și spațiu evenimente/ procese/ fenomene	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
menționează o personalitate istorică care și-a adus contribuția în evenimentele/ procesele descrise.	L 0 1 2	L 0 1 2
expune ideile în baza unui plan logic care să includă introducere, cuprins, concluzie;	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
utilizează corect limbajul istoric.	L 0 1 2	L 0 1 2

